

# A fábiánsebestyéni kocsányos és szlavón tölgy összehasonlító kísérlet eddigi eredményei

„Rezervációkat kell létesítenünk a világhírű szlavóniai tölgy és kőris erdőállományokból, ... Vrbanje közelében elterülő azon tölgyesekből, melyeknek párja Európában nem található.”

Kaán Károly (1909)

A kocsányos tölgy az Állami Erdészeti Szolgálat 2005. évi adatai szerint az összes erdőterület 8,4 %-át, 155 633 ha-t foglal el, ebből az üzemtervezés 1400 ha szlavón tölgyet tart számon.

A kocsányos tölgy (*Quercus robur* L.) nagy változatosságot mutat forma illetve alak, valamint fakadási idő tekintetében. A szlavón tölgy a kocsányos tölgy egyik faj alatti (jellegzetes formájú) egysége. Mind a kocsányos, mind pedig a szlavón tölgynek vannak korán (f. subpraecox) és későn (f. tardissima) fakadó változatai és ezek csak fenológiai megfigyelésekkel különíthetők el.

A Délalföldi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság az Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőműveléstani Tanszékével néhány Szappanos András irányításával 1984 tavaszán szlavón tölgy származási kísérletet létesített a valamikori fábiánsebestyéni csemetekert területén (Szappanos-Csesznák-Koloszár, 1984-1989). A kísérlet elit minősítésű magtermelő állományok (Geszt 9C és Zsadány 12A) terméséből nevelt kétéves magági alávágott csemetével létesült. Az anyaállományok állapotáról Csesznák Elemér 1982-ben a következőket írta: „... fel kívánjuk hívni a figyelmet a Geszt 9C és Zsadány 12A 19,6 ha-os elit magtermelő állományokra, melyek morfológiailag és genetikailag igen értékesek, különös tekintettel az egyöntetűen kései fakadásukra”.

A Délalföldi Erdészeti Rt. és az Erdőműveléstani Tanszék 1994-ben kérelmet nyújtott be az illetékes Kecskeméti Erdőfelügyelőséghez, az elsődleges rendeltetés megváltoztatására. Az Erdőfelügyelőség 1994 júniusi döntése értelmében a területet elsődlegesen faanyagtermelésről, oktatás-kutatói rendeltetésű erdőre változtatta.

## A vizsgálat célja

Több kutató foglalkozott már a kocsányos és szlavón tölgy elkülönítésével (Mátyás, 1972), a különböző fakadási idejű (korán és későn fakadó) kocsányos és szlavón tölgy állományok fatermési és faállomány-szerkezeti összehasonlításával (Kolozsár, 1982a), a szlavón tölgy helyével a hazai kocsányos tölgyes erdőtársulásokban (Majer, 1984), illetve a szlavón tölgy hazai előfordulásainak számbavételével (Kolozsár, 1982b).

Jelen vizsgálat célja, hogy elvégezzük a két tölgyalak összehasonlítását azonos termőhelyen fatermés és faállomány-szerkezet szempontjából. A kísérleti terület kialakítása alkalmas arra, hogy összehasonlítsuk a különböző ültetési hálózatok (140\*60, 140\*100, 240\*60, 240\*100) hatását a két tölgyalak erdősítésének eredményességére.

## Röviden a szlavón tölgyről

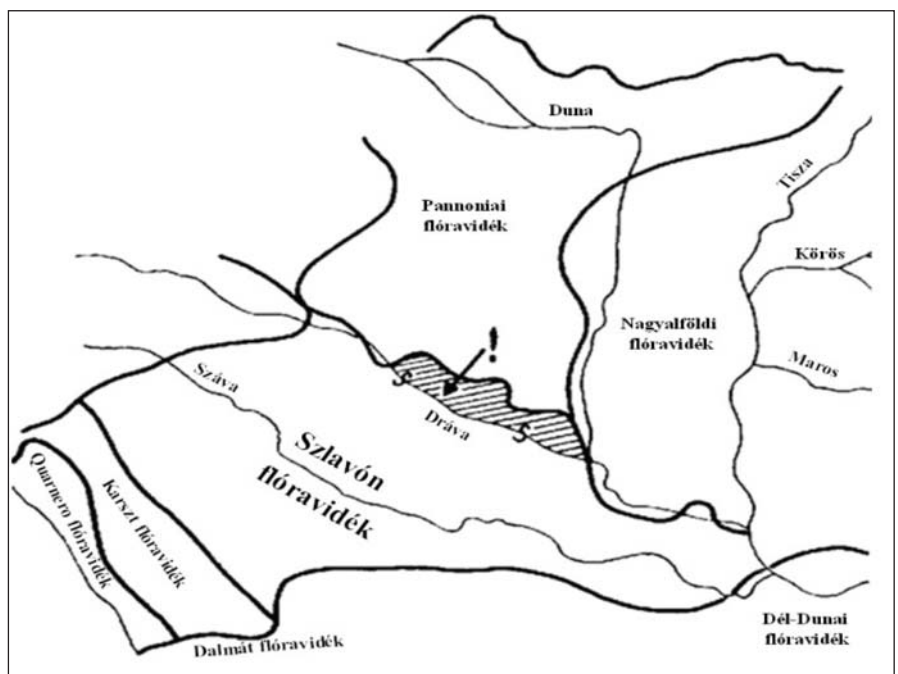
A szlavón tölgy (*Quercus robur* L. ssp. slavonica (Gáyer, 1928. pro forma Q. Roboris/Mátyás comb. n./1970)) a szlavóniai táj őshonos kocsányos tölgy alfaja. Rendszertani helye még napjainkban sem tisztázott. Gáyer Gyula (1928) formának vélte, Mátyás Vilmos (1970) al-

fajnak írta le, Majer Antal (1980) rassznak, ökotípusnak tartotta. Áréája Magyarországra is átnyúlik, a Dráva mentén az Ormánságban őshonos (1. számú térkép).

A szlavón tölgy termőhelyi igénye a többi kocsányos tölgy alakjaihoz (a továbbiakban: kocsányos tölgy) közel azonos. Mátyás Vilmos (1972) szerint a magas vízállású, pangóvízes területeket kerüli, illetve onnét kipusztul. Általában az üde, félnedves talajokat kedveli. A jobb termőhelyeken a kocsányos tölgy, a gyengébb termőhelyeken pedig a szlavón tölgy állományok növekedése a kedvezőbb (Kolozsár, 1982b).

Természetes erdőtársulásai Horvátországban (Szlavóniában) a gyertyános-kocsányos tölgyesek (*Fraxino pannonicae-Carpinetum*), valamint a tölgy-kőris-szil ligeterdők (*Knautio drymeiae-Ulmetum*).

A kései fakadás volt az a feltűnő fenológiai tulajdonság, amely a szakemberek figyelmét először felhívta erre a rendkívül értékes tölgyalakra. Figyelemre méltó azon körülmény, hogy igen későn, általában május közepétől június elejéig fakad és virágozik, minek következtében a késő tavaszi fagyoktól



1. számú térkép: A szlavón flóraidék behatolása Magyarországra területére (Mátyás, 1972)

\* Tudományos kutató, NyME Erdőművelési és Erdővédelmi Intézet

nem szenved. A szlavón tölgy jelentősége, elkülönítése azonban a fatermesztés szempontjából is fontos. Kiváló egyenes törzsalkakkal, vékony, rövid, felfelé álló ágakkal, valamint kisebb koronával és simább kéreggel rendelkezik, mint a kocsányos tölgy. A kisebb korona miatt a vastagodása lassú, keskeny az évgűrű és így a faanyag finom szövetű, könnyen megmunkálható, nagyon értékes (Kolozsár, 1982b).

### A vizsgálati terület leírása

A Fábiansebestyén 1C erdőrészlet a 6. Nagyalföld erdőgazdasági tájcsoporthoz, 8. Körös-Maros köze erdőgazdasági tájban fekszik. Az erdőrészlet termőhelyi jellemzői a közvetlen termőhelyfeltárás és a részletes laboratóriumi talajvizsgálatok alapján a következő:

- klíma: erdőssztyepp (ESZTY),
- hidrológiai viszonyok: többletvíz-hatástól független (VFLEN),
- genetikai talajtípus: réti csernozjom (mélyben sós altípus) (MSRC),
- termőréteg-vastagság: közepes mélységű (KMÉ),
- fizikai talajfeleség: vályog (V),
- talajhiba: a termőréteg karbonátos,
- vízgazdálkodási fok: száraz (SZÁ),
- tengerszint feletti magasság: 88 m,
- fekvés (kitettség): változó,
- lejtés: sík (SÍK).

Az évi átlagos csapadék mennyisége 550-600 mm, a júliusi 14 órás átlagos relatív légnedvesség 50 % és ez alatti. A területen 1971-től folyamatos a talajvízszint mélységének észlelése. A talajvíz átlagos mélysége 1971-ben 370 cm volt, ezzel szemben 1996-ban ez az érték már a 420 cm-t közelítette meg. Ez az 50 cm talajvízszint-süllyedés mindössze 25 év alatt következett be, ami évi átlagosan 2 cm-t jelent. A megszerkesztett második fokú kiegyenlítő görbének kedvező jellegzetessége az, hogy a tendencia csökkenő jelleget mutat.

### A vizsgálat módszere

A kísérlet területe 3,2 ha, az ültetési hálózat a háromféle származás (szlavón tölgy Geszt, szlavón tölgy Zsadány, kocsányos tölgy) és négyféle sor-, illetve tőtávolság (140x60, 140x100, 240x60, 240x100) szerint került kialakításra. Az előzőek alapján 1996-ban kijelöltünk 12 db mintaterületet, a vizsgálatba vont fák számozása a törzsükre kötözött fémlapocskákkal történt. Az állomány 1989-es felvételezése óta korosodott, sűrűségéből vékonyrudas erdő lett. Ezért a magasságon kívül a mellmagassági átmérőt is mértük, a fakadási időt az áll-

omány megfigyelésével nap pontos sággal jegyeztük le.

Az állandósított mintaterületeken törzsenkénti felvételezést végeztünk 1996-ban és 2006-ban is. A következő fatermési és faállomány-szerkezeti tényezőket határoztuk meg: törzsszám (N), átlagmagasság ( $H_m$ ), biológiai felsőmagasság ( $H_p$ ), körlappal súlyozott átlagos mellmagassági átmérő ( $D_{1,3g}$ ), körlap (G) és a fatérfogat (V).

### A vizsgálat eredménye

A vizsgálatok eredményeit az 1-7. táblázatok szemléltetik, a táblázatokban használt rövidítések jelentése a következő: KST – kocsányos tölgy, SZTG – szlavón tölgy Geszt 9C erdőrészletből származó, SZTzs – szlavón tölgy Zsadány 12A erdőrészletből származó.

A megfigyeléseink szerint a kocsányos tölgy a területen május első hetében, míg a szlavón tölgy általában május második felét, illetve két héttel később (évenként egy-két nap eltéréssel) fakad.

Az 1. táblázatban közölt adatok szerint szembevetendő az a jelenség, amire Szappanos már 1985-ben felhívta a figyelmet, miszerint a szlavón tölgy származások magassági növekedése elmarad a kocsányos tölgyétől. A szlavón tölgy származások nem voltak képesek 12 év alatt sem behozni magassági hátrányukat a kocsányos tölgyvel szemben, sőt lemaradásuk folyamatosan nőtt 1996-ig, amikor a zsadányi 95 cm-rel, a geszti 105 cm-rel maradt el a kocsányos tölgytől). Itt meg kell jegyezni, hogy a Zsadány 12A származású 140x60cm hálózatú mintaterület kiugró magassági,

körlap és fatérfogat adatot szolgáltatott. Ez a parcella egy nagyon jó termőhelyi adottságú területen található.

Az 1996-os átlagok (2. táblázat) szórásértékei ( $S_H$ %) magasak, ez magyarázható az állomány fiatal korával, az állomány-differenciáltsággal, illetve azzal, hogy a felvételezés a nevelővágás előtt történt.

Tíz évvel később, 2006. évben a szlavón tölgy magassági növekedésben utolérte a kocsányos tölgyet (3. táblázat), ez valószínűleg termőhelyi okokra vezethető vissza. A talajszelvények vizsgálatok azt tapasztaltuk, hogy általában 1,20 m mélységtől sárgásbarna színű erősen kötött agyag található. A növények az e fölötti talajréteget képesek hasznosítani, így növekedésüknek ez szab határt.

A biológiai felsőmagasság alapján megállapítható, hogy a faállomány a III. fatermési osztályba tartozik. Kiss Rezső kocsányos tölgyre vonatkozó fatermési táblája szerint 25 éves korban: átlagmagasság 13,5 m, átlagátmérő: 12,4 cm, körlapösszeg: 16,9 m<sup>2</sup>/ha, törzsszám: 1400 db/ha, fatérfogat: 134 m<sup>3</sup>/ha.

1. táblázat: A táblázat a kísérleti állomány magassági növekedését mutatja 1984-2006. között

Év	KST(cm)	Geszt 9C(cm)	Zsadány 12A(cm)
1984	35	30	30
1985	75	57	60
1986	133	94	99
1987	186	152	157
1988	248	202	201
1989	303	245	239
1996	675	570	580
2006	1296	1169	1281

2. táblázat: A kísérleti terület 1996. évi magassági felvételi adatainak összefoglalása

Sor- és tőtáv	140x60			140x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTzs	KST	SZTG
$H_m$ (m)	6,29	5,72	7,42!	6,79	6,31	5,73
$S_H$	1,76	1,91	1,64	1,61	1,85	1,79
$S_H$ (%)	27,93	33,39	22,05	23,67	29,35	31,29
Sor- és tőtáv	240x60			240x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTzs	KST	SZTG
$H_m$ (m)	7,11	5,54	5,64	6,82	5,40	4,52
$S_H$	1,84	1,80	2,02	1,80	2,30	2,13
$S_H$ (%)	25,93	32,55	35,73	26,39	42,69	47,21

3. táblázat: A kísérleti terület 2006. évi magassági felvételi adatainak összefoglalása

Sor- és tőtáv	140x60			140x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTzs	KST	SZTG
$H_m$ (m)	12,96	11,69	12,81	11,34	11,87	12,16
$S_H$	2,60	2,45	1,96	2,40	2,35	1,65
$S_H$ (%)	20,08	20,97	15,28	21,20	19,78	13,57
Sor- és tőtáv	240x60			240x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTzs	KST	SZTG
$H_m$ (m)	12,51	12,00	12,50	13,36	13,39	10,64
$S_H$	2,92	1,74	2,06	2,89	2,81	3,00
$S_H$ (%)	23,31	14,54	16,51	21,60	20,95	28,17

A 4. táblázatban feltüntetett adatok az 1996. évi körlappal súlyozott átlagos mellmagassági átmérőket szemléltetik. Jól látható, hogy a kocsányos tölgy valamennyi hálózat esetén 1,05-2,47 cm-rel felülmúlja a szlavón tölgy származásokat. Az is egyértelműen levonható következtetés, hogy a szlavón tölgy származások 0,12-0,52 cm eltérést mutatnak egymáshoz képest, ami elenyészőnek mondható.

Az 5. táblázat a 2006. évi hasonló adatokat tartalmazza és szintén a kocsányos tölgyé a nagyobb mellmagassági átmérő, azonban a különbség a származások között jelentősen leszűkült.

A 6. táblázat az 1996. évi körlap, fatérfogat és törzsszám értékeit foglalja össze. A kocsányos tölgy faállományok körlapösszege 1,78-10,19 m<sup>2</sup>/ha közötti mértékben haladja meg a szlavón tölgy származásokat.

A fatérfogat szempontjából a kocsányos tölgy szintén magasabb (16,4-51,2 m<sup>3</sup>/ha) értékeket mutat mint a szlavón tölgyek.

A kocsányos tölgy hektáronkénti törzsszáma három hálózat esetén (140\*60, 140\*100, 240\*60) 85-1526 db/ha értékkel alacsonyabb, mint a szlavón tölgy származásoké. A 240\*100-as hálózat esetén a kocsányos tölgy törzsszáma a geszti szlavón tölgyét 599-el, a zsadányi szlavón tölgyét pedig 319-el haladja meg.

A terepi felvételezések során megállapítható volt, hogy a 240 cm-es erdősítési sortávolság olyan tág, melynek következtében (ezen a termőhelyen) a fák nem tisztultak fel és szinte földig ágak maradtak.

4. táblázat: A kísérleti terület 1996. évi mellmagassági átmérő felvételi adatainak összefoglalása

Sor- és tőtáv	140x60			140x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTYS	KST	SZTG
D <sub>1,3g</sub> (cm)	6,15	5,10	5,54	5,94	5,42	5,01
S <sub>D</sub>	2,39	2,16	1,80	2,28	2,19	2,04
S <sub>p</sub> (%)	42,11	46,67	34,40	38,38	44,09	44,45
Sor- és tőtáv	240x60			240x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTYS	KST	SZTG
D <sub>1,3g</sub> (cm)	6,87	5,07	5,19	7,21	5,22	4,74
S <sub>D</sub>	2,43	2,56	2,86	3,00	2,99	2,66
S <sub>p</sub> (%)	42,60	50,50	55,17	41,58	57,23	56,06

5. táblázat: A kísérleti terület 2006. évi mellmagassági átmérő felvételi adatainak összefoglalása

Sor- és tőtáv	140x60			140x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTYS	KST	SZTG
D <sub>1,3g</sub> (cm)	12,94	10,86	10,56	10,96	10,40	10,43
S <sub>D</sub>	3,12	3,24	2,47	2,85	2,64	1,79
S <sub>p</sub> (%)	24,82	31,26	23,98	26,90	26,28	17,43
Sor- és tőtáv	240x60			240x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTYS	KST	SZTG
D <sub>1,3g</sub> (cm)	12,43	11,76	12,35	13,52	12,91	12,01
S <sub>D</sub>	3,85	3,05	3,32	3,68	3,88	3,70
S <sub>p</sub> (%)	32,57	26,79	27,93	28,23	31,45	32,32

A 7. táblázat a 2006. évi adatakat szemlélteti, és tendenciájában az 1996. évvel megegyező eredményeket mutat (a törzsszám kivételével).

A kocsányos tölgy a körlap (1,68-11,06 m<sup>2</sup>/ha) és a fatérfogat (18,4-102,8 m<sup>3</sup>/ha) tekintetében is felülmúlja a szlavón tölgy származásokat.

A törzsszám adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a tágabb hálózat (140\*100, 240\*60, 240\*100) esetében a kocsányos tölgynek (335-288-669 db/ha) magasabb törzsszáma van, míg a 140\*60-as hálózat esetén a (geszti és a zsadányi) szlavón tölgy származások (251-642 db/ha) egyedszáma a magasabb.

#### A vizsgálatokból levonható következtetések

A vizsgált jellemzők alapján megállapítható, hogy a kocsányos és szlavón tölgy már fiatal korban több tulajdonosságban is jól elkülönül.

A szlavón tölgy fakadási ideje a kísérleti területen általában másfél illetve

két héttel követi a kocsányos tölgyét, ez alapján a két szlavón tölgy származás későbbi fakadó jellegű.

A kocsányos tölgy kisebb törzsszáma ellenére mennyiségi (mellmagassági átmérő, magasság, körlapösszeg, élőfakészlet) jellemzőkben felülmúlja a szlavón tölgyet.

6. táblázat: A kísérleti terület 1996. évi körlap, fatérfogat és törzsszám felvételi adatainak összefoglalása

Sor- és tőtáv	140x60			140x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTYS	KST	SZTG
G(m <sup>2</sup> /ha)	17,33	13,63	17,76!	19,08	13,51	12,79
V(m <sup>3</sup> /ha)	101,2	79,8	103,3!	110,2	78,8	74,4
N(db/ha)	5833	6680	7359	6059	5868	6494
Sor- és tőtáv	240x60			240x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTYS	KST	SZTG
G(m <sup>2</sup> /ha)	16,04	10,25	14,26	18,70	9,65	8,51
V(m <sup>3</sup> /ha)	93,1	60,2	90,4	110,5	59,3	94,1
N(db/ha)	3969	4054	5185	4002	3403	3683

7. táblázat: A kísérleti terület 2006. évi körlap, fatérfogat és törzsszám felvételi adatainak összefoglalása

Sor- és tőtáv	140x60			140x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTYS	KST	SZTG
G(m <sup>2</sup> /ha)	21,90	17,75	20,22	18,46	15,75	13,86
V(m <sup>3</sup> /ha)	173,6	132,2	155,2	134,5	117,7	100,6
N(db/ha)	1667	1918	2309	1958	1856	1623
Sor- és tőtáv	240x60			240x100		
	Fafaj	KST	SZTG	SZTYS	KST	SZTG
G(m <sup>2</sup> /ha)	21,44	10,67	17,73	26,05	14,99	15,17
V(m <sup>3</sup> /ha)	172,1	79,2	137,2	213,4	123,7	110,6
N(db/ha)	1769	983!	1481	1815	1146	1339

A szlavón tölgynél az adott termőhelyen 12 éves korban sűrűbb hálózat esetén (140-es sortáv), hektáronként megközelítően 500 törzsszel több található, mint a kocsányos tölgynél. Ez karsú termetével, kisebb, jól feltisztuló koronájával, rövidebb és vékonyabb ágaival magyarázható, illetve ennek köszönhetően kevésbé hajlamos a bőhőncösödésre.

A vizsgálat egyértelműen rámutatott a tágabb 240 cm-es sortávú hálózat kedvezően hatására. A tágabb hálózat esetén a szlavón tölgy nem tudott mindenhol záródni, mivel nincs olyan erős oldalágrendszer, mint a kocsányos tölgynek.

Több jellemző (törzsszám, körlap, élőfakészlet) tekintetében számszerűen kimutatható a sűrűbb, 140 cm-es sortávú hálózat előnye. A szlavón tölgy esetében a 240 cm-es sortáv semmiképpen nem javasolható.

A kétféle tőtávolság (60 és 100 cm) között számszerűsíthető különbség nem mutatható ki. Így a csemetetakarékosság miatt a 100 cm-es tőtávolság, a mennyiségi jellemző tekintetében a 140 cm-es sortávolság javasolható, mint erdősítési hálózat.

A geszti és a zsadányi szlavón tölgy származások 24 éves korig megőrizték az anyaállomány szlavón jellegét.

A szlavón tölgy kisebb méreteket ér el a kocsányos tölgyhöz képest, de ezt a mennyiségi lemaradását a gyakorlat és a szakirodalom szerint is, gyertyaegyenes és minőségében jobb törzsével véghasználati korát elérve behozza.

## Összefoglaló

A szerző egy szlavón tölgy származási kísérlet eredményeit elemzi. A kísérleti terület a Nagyalföldön, Fábiánsebestyén községhatárban található. A vizsgálat célja az, hogy a kocsányos és a szlavón tölgy alakokat összehasonlítsa azonos termőhelyen, fatermés és faállomány-szerkezet szempontjából.

A vizsgálat fontos eredménye az, hogy a két tölgyalak már fiatalon több tulajdonság tekintetében is jól elkülöníthető egymástól. A szlavón tölgy származások megőrizték az anyaállomány szlavón jellegét, illetve kimutatható a sűrűbb, 140 cm-es sortávú erdősítési hálózat előnye.

## Zusammenfassung

Der Verfasser analysiert die Ergebnisse des Abstammungsexperimentes einer Slawonischen Eiche. Das Versuchsgebiet befindet sich in der Umgebung von Fábiánsebestyén eines Dorfes in der

Grossen Ungarischen Tiefebene. Ziel der Untersuchung ist der Vergleich der Stiegleiche und Slawonischen Eiche auf gleichem Fundort hinsichtlich des Ertrages und der Struktur des Baumbestandes.

Ein wichtiges Ergebnis der Untersuchung, dass man die zwei Eichentypen schon in den jungen Jahren hinsichtlich vieler Eigenschaften leicht voneinander unterscheiden kann. Die Slawonischen Eichen Abstammungen bewahrten den slawonischen Charakter des Mutterbestandes, beziehungsweise lässt sich der Vorteil des dichteren 140 cm breiten Reihenbestandes im Aufzuchtungsnetz vorzeigen.

## Felhasznált irodalom

Csesznák E. (1982): Magtermelő faállományok kezelésének irányítása. In Csesznák-Koloszár-Szappanos (1982): Kocsányos tölgy fatermesztési rendszer. VI. Kutatási jelentés. Sopron. 1-17.p.

Gáyer Gy. (1928): Die slawonische Eiche. Mitt. der Deutschen Dendrologischen Ges. 40. 220. p.

Koloszár J. (1982a): Korán és későn fakadó szlavón- és kocsányostölgy-állományok fatermési és faállomány szerkezeti tényezőinek összehasonlítása. Erdészeti és Faipari Egyetem Tudományos Közleményei. Sopron. 67-73.p.

Koloszár J. (1982b): A szlavón tölgy (*Quercus robur* ssp. *slavonica* (Gáy./Máty.) termőhelyi igénye és erdőművelési jelentősége. Kandidátusi értekezés. Sopron

Majer A. (1980): A kocsányos tölgy-gazdálkodás jelentősége és fejlesztésének genetikai alapjai. VEAB Monográfia VI. évfolyam 3. szám

Majer A. (1984): A szlavón tölgy helye a hazai kocsányos tölgyes erdőársulásokban. Az erdő. 296-299.p.

Mátyás V. (1970): Új magyar tölgyformák (Neue Formen der Eichen Ungarns). Acta Botanica. Tomus. 16. 329-361.p.

Mátyás V. (1972): A szlavón tölgy [*Quercus robur* ssp. *slavonica* (Gáy.) Máty.] erdészeti jelentősége Magyarországon. Erdészeti kutatások. 68. évf. 63-77.p.

Mátyás V. (1973): Magyarország kocsányos tölgyeinek alakjai. Erdészeti kutatások. 69. évf. 223-249.p.

Szappanos A. – Csesznák E. – Koloszár J. (1984-1989): Kocsányos tölgy fatermesztési rendszer. VIII.-XIII. Kutatási jelentés. Sopron.

# Erdésmajálistól gyermeknapig

Salgótarján festői fekvésű városrészében, Salgóhányán múlt év szeptemberében egy különleges kis intézményt adott át az Ipoly Erdő Zrt. Az Erdésház névre keresztelt bemutatóhely régen a salgótarjáni erdészet egyik szolgálati lakása volt.

Az Erdésház gyorsan népszerűvé vált nemcsak a környékeliek, hanem a távolabbról érkező kirándulók körében is. A havas tél 2006-2007-ben elmaradt a vendégek nagy részével együtt, így csak idén tavasztól, a turistaidény indulásától mérhető a forgalom, a hűsvéti nyitvatartás például vendégcsúcsot jelentett az intézmény rövidke életében. A látogatottság növelését rendezvények szervezésével is elősegítik a salgótarjáni erdészek, *Lévárdi György* erdészterve-

zető irányításával – meg persze az Erdésházat működtető *Kancsulik Ákos* is mindent megtesz azért, hogy bemenjen a vendég.

Április végén magyar és szlovákiai diákok részvételével nemzetközi természetismereti vetélkedőt rendeztek az Erdésházban. Igen nagy érdeklődés kísérte a május 1-i erdésmajálist, amelyen nem csak az Ipoly Erdő Zrt. helyi és környéki dolgozói és nyugdíjasai vettek részt, hanem a Salgó várába, a Boszorkánykörre, vagy Eresztvénybe kirándulók is szép számmal megálltak nézelődni – ha betértek, akkor már egy pár virslivel és innivalóval is megkínálták őket a házigazdák. A programok között – az Erdésház kiállításainak

megtekintése mellett – az érdeklődők láthattak karatebemutatót, a kicsik és nagyok hintóval járhatták Salgóhány utcait. Az Erdésházban folyamatosan megtekinthető a Nógrád megyei Fotóklub tagjainak alkotásaiból válogatott, a Karancs-Medves vidékét bemutató kis kiállítás is.

Ugyancsak az Erdésházban tartották meg május 11-én a madarak és fák napját, ami Nógrád megyei gyerekek természetismereti versenye is volt egyúttal, kilenc csapat részvételével.

A tervek szerint a következő rendezvény a gyermeknap lesz, állatsimogatóval, bütököldéssel, különféle programokkal.

Kép és szöveg: **Faragó Zoltán**

